

Ulkomaalaislain kokonaisuudistuksen esiselvityshanke

Sisäministeriö on tänään asettanut hankkeen ulkomaalaislain kokonaisuudistuksen esiselvityksestä.

Toimikausi

Hanke asetetaan ajalle 27.10.2021-31.3.2023.

Tausta

Pääministeri Sanna Marinin hallitus päätti toukokuun 2021 kehysriihessä, että ulkomaalaislain kokonaisuudistuksesta valmistellaan esiselvitys.

Nykyinen ulkomaalaislaki (301/2004) tuli voimaan 1.5.2004. Laki on laaja, siinä on n. 300 pykälää, joissa on yli 1 000 säännöstä. Laissa säädetään mm. maahantulon ja maassa oleskelun edellytyksistä, matkustusasiakirjoista, kansainvälisestä suojelusta, turvaamistoimista ja oikeusturvasta. Osasta lupatyypeistä on nykyisin omat lakinsa, jotka liittyvät kuitenkin ulkomaalaislakiin mm. lupien yleisiä edellytyksiä koskevin osin.

Lakia on muutettu sen voimaantulon jälkeen n. 90 kertaa. Ulkomaalaislain säännöksillä on saatettu myös voimaan yli 20 EU-direktiiviä.

Lukuisten muutosten johdosta lain rakenne on kärsinyt ja laki on tullut vaikeasti hahmotettavaksi ja tulkittavaksi. Kokonaisuudistustoiveita on esitetty jo pitkään eri tahoilta.

Tavoitteet ja tehtävä

Esiselvityksen tavoitteena on kerätä kattavasti tietoa ja näkemyksiä ulkomaalaislain kokonaisuudistusta varten. Hankkeessa selvitetään ja arvioidaan kokonaisvaltaisesti ulkomaalaislain muutostarpeet.

Esiselvityshankkeen tehtävänä on:

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Kirkkokatu 12
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

295 480 171
358 295 480 171

Faksi
Fax
Fax

916 044 635
+358 9 160 44635

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo@intermin.fi
www.intermin.fi

- arvioida voimassa olevan ulkomaalaislain sisällön ja rakenteen nykytila ja toimivuus sekä tunnistaa keskeiset kehittämistarpeet, ml. kansallisesta ja kansainvälisestä oikeuskäytännöstä johtuvat muutostarpeet;
- arvioida toimintaympäristön muutoksesta johtuvat kehittämiskohteet. Erityistä huomiota on kiinnitettävä teknologian kehitykseen (esim. digitaaliset palvelut ja biometriset tunnistet);
- antaa ehdotus kokonaisuudistuksen tekemiseksi, ml. ulkomaalaislain rakenne ja toteuttamistapa.

Kokonaisuudistusta koskeva kirjaus olisi tarkoitus sisällyttää seuraavaan hallitusohjelmaan. Uudistustyö aloitettaisiin erillisen hankkeen toimesta seuraavan hallituskauden alusta alkaen.

Esiselvityksen pohjalta laaditaan suunnitelma kokonaisuudistuksen tekemiseksi. Suunnitelmassa arvioidaan varsinaisen kokonaisuudistuksen henkilöstötarpeet sekä annetaan aikatauluarvio kokonaisuudistuksen toteuttamisesta.

Organisointi

Selvitys valmistellaan sisäministeriön maahanmuutto-osastolla. Esiselvitys toteutetaan virkatyönä hyödyntäen tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan ulkopuolisia selvityksiä sekä valtioneuvoston yhteistä selvitys- ja tutkimustoimintaa (VN TEAS).

Hankkeelle asetetaan seurantaryhmä, jonka tehtävänä on

- tukea hankkeen valmistelua ja varmistaa tavoitteiden toteutuminen
- vastata hanketta koskevasta tiedonvaihdesta.

Seurantaryhmään kutsutaan jäsenet

- ulkoministeriöstä
- oikeusministeriöstä
- työ- ja elinkeinoministeriöstä
- Maahanmuuttovirastosta
- tuomioistuinlaitoksesta
- Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimistosta
- tutkijayhteisöstä

Maahanmuutto-osastolta seurantaryhmään osallistuvat ylijohtaja Minna Hulkkonen (puheenjohtaja), lainsäädäntöjohtaja Riitta Koponen (varapuheenjohtaja), lainsäädäntöneuvos Jorma Kantola (jäsen), lainsäädäntöneuvos Tiina Sinkkanen (jäsen) ja lainsäädäntöneuvos Jutta Gras (sihteeri).

Hankkeen toteuttamista varten perustetaan projektiryhmä, joka vastaa esiselvityksen eri kokonaisuuksien valmistelusta.

Hanke valmistellaan tiiviissä yhteistyössä vaikuttava ja kokonaisvaltainen maahanmuuttopolitiikka -hankkeen kanssa.

Hankkeessa kuullaan lakia soveltavia viranomaisia sekä muita asiantuntijoita ja sidosryhmiä. Sisäministeriö viestii avoimesti ja aktiivisesti hankkeen etenemisestä.

Assistenttitehtävistä vastaa maahanmuutto-osaston ohjaus- ja kehittämissyksikön sihteeritiimi.

Kustannukset ja rahoitus

Työ tehdään virkatyönä. Sisäministeriössä kustannukset (työaika) kohdennetaan toiminnolle kansallisten säädösten valmistelu 2000 520 100.

Sisäministeri

Maria Ohisalo

Maahanmuuttojohtaja

Sanna Sutter

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi

Kansliapäällikkö Pimiä
Valtiosihteeri Koskela
Erityisavustaja Kivinen
SM/PO, RO, HKO, viestintä
UM
OM
OKM
TEM
STM
Maahanmuuttovirasto
Poliisihallitus
SM/MMO